

Принципи на събиране на диворастящи растения – изисквания съгласно Европейски регламенти (ЕО) 834/2007 и (ЕО) 889/2008

I. Принципи при събиране на диворастящи растения – билки, плодове и др.:

Събиране на диворастящи означава събирането на растения/части от растения, които растат в природата и горите. За устойчиво събиране, според Регламент (ЕО) 834/2007, е необходимо да се спазват следните изисквания:

- Събирането трябва да става в ясно дефинирани райони

- Площта за събиране не трябва да е третирана най- малко от три години с:

- Пестициди
- Торове
- Генно модифицирани организми

- Района трябва да е достатъчно отдалечен от източници на замърсяване, като:

- Интензивно земеделие
- Индустрия
- Големи пътни артерии
- Сметища

- Трябва да се вземат необходимите мерки по време на събиране, за да бъде гарантирана устойчивост и да е сигурно, че растенията ще могат да се събират през следващите няколко десетилетия, без опасност от застрашаване на тяхната популация.

- Запазване на видовете:

Намесата в екосистемата трябва да е възможно най-малка. Трябва да се осигури регенерацията на събираните видове, не трябва да се събират застрашени видове:

- Не трябва да се извършват агротехнически мероприятия по събираните видове (например резитба на клоните за регенерация на растението)
- Да се прилагат правилни методи на събиране (например боровинките да не се събират с “гребени” или “чесала” или „комбайн”, да не се режат клонове на дървета или храсти).
- Да се гарантира устойчивостта на събирането чрез правилна ротационна програма, чрез осигуряване на естествена регенерация на популацията и непрекъснат мониторинг на популационната плътност.
- Корените могат да бъдат събирани само частично (само 30% от индивидите на една популация и в ротация (сеитбообръщение) от 5 години)
- Не повече от 70% от индивидите на една популация могат да бъдат събирани.
- Не повече от 70% от частите на едно растение могат да бъдат събирани.

- Не трябва да се нарушава екосистемата:

- Не трябва да се обезпокояват други освен събираните видове (други растителни видове, както и животни)

- Не събирайте в районите на размножаване на птици
- Не откъсвайте други растения освен събираните

- Обучение на събирачите:

Да се осигури достатъчно обучение на събиращите по отношение на изискванията.

- Трябва да има критерии за събиране на всяко растение, които да се размножат и обяснят на събирачите. Необходимо е да се водят протоколи от обучението на събирачите.

II. Документация, която трябва да се представи при контрол:

Дайте обща информация за Вашата фирма и нейните дейности по време на контрола и документируйте непрекъснато всички дейности, свързани със събиране, преработка или продажба. За сертификация е необходима следната документация:

- Район на събиране:

- Лиценз за събиране – задължително!
- Червена книга на застрашените видове в района
- Информация за собствеността на района и наличие на ферми/ жилища
- Подробности относно източниците на замърсяване в района, както и на селскостопанското производство в, и около района на събиране
- Потвърждение от собствениците, че не са прилагани пестициди, торове и ГМО в целия район на събиране (през последните 3 години)
- Карти на района на събиране (мащаб 1:50000 и кадастрални карти) с обозначени разстояния до източници на замърсяване
- Описание на хабитата в района на събиране и потенциала за събиране на всяко растение (може да се попълни и по време на контрола)
- Удостоверение от РИОСВ по място (ако се събират само диворастящи билки) или Удостоверение от БАБХ (ако се събират и диворастящи плодове и гъби).

- Организация на събирането:

- Организационна структура на компанията (органиграма)
- Спецификации на събираните растения, техните ботанически имена
- Подробно описание на системата на събиране, периода на събиране, методите на събиране и интензивността (в смисъл на дългосрочна устойчивост, период на повторно събиране, “сеитбообъщение” и т.н.).
- Отговорността за събирането, наблюдение на събирачите (по отношение на критериите на събиране, разрешените количества и т.н.)
- Актуален списък на събирачите, с техните адреси и кодови номера
- Актуален списък на всички местности за събиране
- Информация за обучението на събирачите- книга за инструктаж, подписана от тях
- Договори със събирачите
- Информация относно други действащи компании в района (ако има такива)

- Закупуване и преработка:

- Описание на целия продуктов поток и всички стъпки от него (от събиране до продажба), със съответните дейности, отговорности, документация и етикетирание;
- Подробности за собствена или договорирана преработка (например, сушене, чистене, екстракция) и всички етапи на преработка със съответните включени съставки;

Пазете пълна документация за всички стъпки на продуктивния поток:

- Документация за дейностите по събиране и събраните количества

- Документи за покупка (за доставка от събирачите)
- Документацията за влизащите и излизащите стоки, транспорт, преработка, съхранение и продажби
- Гаранции за правилно отделяне от несертифицирани дейности по време на целия продуктивния поток

- Търговия:

- Документирайте всички продажби (местни и износ) със съответните документи за доставка и фактури
- Кандидатствайте за сертификати за износ пред Европейската общност и пазете копия от тях за следващата инспекция.